

Alipašina 9, Sarajevo, PP 154
Bosna i Hercegovina
umhissarajevo@gmail.com
Raiffeisen bank d.d. Bosna i Hercegovina
1610000107430033

PRIMLJENO:	19. 01. 2021		
Org. jedinica	Priloga	Vrijednost	
01-02-04-38/21			

Broj:01-26-2/21

Datum: 19.01.2021.

GRADSKO VIJEĆE GRADA SARAJEVA
PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA
KOMISIJA ZA IZBOR I IMENOVANJA

Predmet: *Prijedlog za dodjelu priznanja Počasni građanin Grada Sarajeva*

U prilogu dostavljamo *Odluku* Skupštine Udruženja za modernu historiju kao i *Prijedlog za dodjelu priznanja Počasni građanin Grada Sarajeva* prof. dr. Robertu Doniji.

Predsjednik Udruženja

Prof. dr. Husejina Kamberović

Alipašina 9, Sarajevo, PP 154
Bosna i Hercegovina
umhissarajevo@gmail.com
Raiffeisen bank d.d. Bosna i Hercegovina
1610000107430033

Na osnovu članova 22. i 29. Statuta Udruženja za modernu historiju, Skupština Udruženja za modernu historiju, dana 15.01.2021. godine, donijela je

ODLUKU

o usvajanju Prijedloga za dodjelu priznanja Počasni građanin Grada Sarajeva

Član 1.

Usvaja se Odluka o pokretanju prijedloga da se prof. dr. Robertu J. Donijidodijeli priznanje
Počasni građanin Grada Sarajeva

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 01-26/21

Sarajevo, 15.01.2021. godine

Predsjednik Skupštine

Vera Katz

Alipašina 9, Sarajevo, PP 154
Bosna i Hercegovina
umhissarajevo@gmail.com
Raiffeisen bank d.d. Bosna i Hercegovina
1610000107430033

Broj:01-26-1/21

Datum: 15.01.2021.

GRADSKO VIJEĆE GRADA SARAJEVA
PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA
KOMISIJA ZA IZBOR I IMENOVANJA

Predmet: *Prijedlog za dodjelu priznanja Počasni građanin Grada Sarajeva*

U skladu sa *Odlukom o priznanjima i nagradama Grada Sarajeva. Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 34/10, 14/14, 31/14 i 11/20).*) Udruženje za modernu historiju /Udruga za modernu povijest je na skupštini održanoj 15. januara 2021. jednoglasno donijela

Odluku o pokretanju prijedloga da se prof. dr. Robertu J. Doniji

dodijeli priznanje *Počasni građanin Grada Sarajeva*

1. Podaci o podnosiocu prijedloga

Udruženje za modernu historiju / Udruga za modernu povijest je osnovano 2013. godine kao udruženje građana koje okuplja historičare iz Bosne i Hercegovine, a čiji ciljevi su:

1. Zalaganje za promoviranje historijske istine, modernih pristupa u historijskim istraživanjima i prezentiranju rezultata istraživanja
2. Pomoć u podsticanju mladih istraživača za interdisciplinarna istraživanja
3. Iniciranje suradnje naučnih institucija i nastavnika i profesora historije u školama

4. Podrška aktivnostima usmjerenim ka poboljšanju nastavnog procesa i nastave historije u školskom sistemu u Bosni i Hercegovini
5. Pomoć i podrška stručnom usavršavanju nastavnika i profesora historije
6. Pomoć i podrška mladim historičarima u naučnom radu
7. Pomoć i podrška nastavnicima i profesorima historije u njihovom stručnom usavršavanju
8. Organiziranje naučnih skupova, okruglih stolova, seminara, javnih debata, tribina i predavanja o raznim historiografskim pitanjima za članove i ostale zainteresirane, u svrhu ostvarivanja djelatnosti Udruženja, u skladu sa Zakonom
9. Zalaganje za iniciranje suradnje s ministarstvima obrazovanja na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, te naučno-obrazovnim institucijama s ciljem stvaranja povoljnih uvjeta za naučno angažiranje i razvoj mladih historičara, te usavršavanje nastavnika i profesora historije
10. Podrška aktivnostima u izradi nastavnih planova i programa, udžbenika i priručnika iz oblasti historije za osnovne i srednje škole
11. Suradnja sa istim ili sličnim udruženjima, drugim nevladinim organizacijama i institucijama, u svrhu ostvarivanja djelatnosti Udruženja u skladu sa Zakonom
12. Izdavanje knjiga, biltena, brošura, časopisa i drugih publikacija, u svrhu ostvarivanja djelatnosti Udruženja, u skladu sa Zakonom

Udruženje je vremenom postalo vrlo prepoznatljivo u oblasti historijske nauke ne samo u Bosni i Hercegovini i regionu, nego i u svijetu, prvenstveno zbog svog zalaganja za profesionalni pristup historijskim istraživanjima i razvijanje međunarodne saradnje. Posljednje četiri godine Udruženje organizira *History Fest*, na kojem se okupljaju historičari iz čitavog svijeta, i već je sada izrastao u jedan od najvećih skupova historičara u Jugoistočnoj Evropi. Udruženje promovira kulturu dijaloga, ali insistira na visokim naučnim kriterijima. Pokazuje to ne samo kroz *History Fest*, nego i brojne međunarodne naučne projekte, kao i široku izdavačku djelatnost. Od 2016. Udruženje je objavilo ukupno 27 knjiga.

2. Vrsta priznanja

Predlažemo da se prof. dr. Robertu Doniji dodijeli priznanje ***Počasni građanin Grada Sarajeva***.

3. Podaci o kandidatu za dodjelu priznanja

Robert J. Donia rođen je 30. maja 1945. godine gradu Akron (Ohio), u Sjedinjenim Američkim Državama. Studij historije završio je 1967. na Hope College, a magisterij je stekao 1974. na University of Michigan, gdje je i doktorirao 1976. disertacijom "*The Politics of Factionalism: The Muslims of Bosnia and Hercegovina, 1878-1914.*" (*Politika frakcionaštva: Muslimani Bosne i Hercegovine, 1878-1914*). Predavao historiju na The Ohio State University Lima Campus

(1978-1980), The University of Oregon (1980.-1981); University of Michigan (1976-1977 i 2003-2005.), a izabran je i za vanrednog profesora na Odsjeku za historiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Godine 2008. profesor Robert J. Donia je izabran u zvanje inostranog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Više godina Robert J. Donia je kao ekspert sudjelovao u suđenjima pred međunarodnim krivičnim sudom u Haagu, i to kao ekspert optužbe u nekim od najtežih predmeta, uključujući i procese protiv Slobodana Miloševića, Radovana Karadžića, Stanislava Galića, Darija Kordića i drugih. U svim ovim suđenjima, zalažući se za profesionalni pristup ratovima 1990-ih u Jugoslaviji, značajno je doprinio da istina o agresiji na Bosnu i Hercegovinu dobije i svoje odgovarajuće pravne kvalifikacije.

4. *Obrazloženje*

Čitav naučni opus Roberta J. Donije vezan je za proučavanje historije Bosne i Hercegovine i posebno grada Sarajeva. Njegov pristup historiji kao nauci usmjeren je na istraživanje socijalnih struktura i političkih pokreta, što je pokazao u svoje tri knjige objavljene na engleskom jeziku, a potom i u prijevodu na bosanski/hrvatski/srpski jezik, te brojnim člancima koje je objavljivao u različitim referentnim časopisima u inozemstvu i Bosni i Hercegovini. Njegov pristup historiji nije tradicionalistički, ne teži samo prikupljanju činjenica i rekonstrukciji povijesnih događaja, nego istražuje povijesne pojave i procese koje smješta u odgovarajuće teorijske modele. Donija ne slijedi slijepo teorijske modele o društvenim promjenama, koje su uspostavili sociologija, antropologija i političke nauke, nego koristeći te modele ostaje uvijek historičar kome su arhivski izvori ključni argumenti. Pokazao je to u svojoj knjizi. *Islam under the Double Eagle: The Muslims of Bosnia and Hercegovina, 1878-1914*. New York: East European Monographs, Columbia University Press, 1981, gdje je na istraživanje porijekla političkog pokreta Muslimana u Bosni i Hercegovini krajem 19. i početkom 20. stoljeća primijenio model „mreže ličnih veza“, dotad teorijski dobro utemeljen. Donija je, međutim, taj model ne samo primijenio na specifične bosanskohercegovačke prilike, nego uspostavio model po kojemu se mogu pratiti počeci političkog djelovanja i ostalih nacionalnih zajednica u Bosni i Hercegovini.

U vrijeme agresije na Bosnu i Hercegovinu od 1992. do 1995., Robert J. Donia je u više navrata dolazio u Sarajevo, pružajući podršku ne samo naučnoj zajednici historičara, nego i čitavom gradu i državi Bosni i Hercegovini. Skupa sa profesorom Johnom Fineom napisao je knjigu *Bosna and Hercegovina: A Tradition Betrayed*. London: C. Hurst & Co (Publishers) Ltd., 1994. (*Bosna i Hercegovina. Iznevjerena tradicija*), u kojoj se suprotstavio dotad dominantnom narativu o Bosni i Hercegovini kao zemlji vječite mržnje i pokazao da se ne radi o sukobu plemena koja su ovdje stalno ratovala, nego o klasičnoj agresiji na međunarodno priznatu državu. Ova je knjiga imala velikog uticaja i na američku administraciju da promijeni svoj odnos prema ratu u Bosni i Hercegovini, što je 1995. godine rezultiralo zaustavljanjem agresije. Ova

knjiga je već 1995. prevedena u Sarajevu, te ponovo 2011. i danas još uvijek vrijedi kao dobra sinteza bosanskohercegovačke historije.

Svojom knjigom o historiji Sarajeva (*Sarajevo: A Biography*. London: Hurst; and Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2006.; prevod na bosanski jezik: *Sarajevo. Biografija grada*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2006), Robert Donija je otvorio pravac pisanja *biografija* pojedinih gradova. Dosad je u našoj literaturi bilo nekoliko pokušaja sintetiziranja povijesti pojedinih razdoblja iz historije Sarajeva (najznačajnije su monografije Vladislava Skarića, Tadora Kruševca i Hamdije Kreševljakovića), ali smo tek ovom Donijinom knjigom dobili ukupan pregled svih aspekata historije Sarajeva. U naslovu knjige Donija naglašava pojam *Biografija*, što je malo neuobičajeno za historiju grada, jer se kod nas pod tim pojmom obično podrazumijeva pisanje biografije ličnosti, živih bića. No, upravo na ovom detalju Donija otkriva da za njega Sarajevo nije samo grad, nisu građevine, nije infrastruktura, nisu džamije i crkve; za njega Sarajevo su ljudi, graditelji sarajevskih građevina, džamija, crkava i tako dalje. U ovoj knjizi on piše zajedničku biografiju sarajevskih gradonačelnika, arhitekata, ljekara, sportista, novinara, sarajevskih ljudi, Sarajlija. Zbog toga su kroz čitavu knjigu u prvom planu ljudi i to je argument kojim se može opravdati ovakav naslov knjige. Ovom knjigom Donija je otvorio jedan posve novi pristup budućem istraživanju historije bosanskohercegovačkih gradova. Zbog toga se obje ove knjige smatraju djelima od trajne vrijednosti, kojima su utemeljeni i novi modeli i novi pravci historijskih istraživanja. Obje knjige su već uvrštene u obaveznu univerzitetsku literaturu, posebno njegova knjiga *Islam under the Double Eagle: The Muslims of Bosnia and Hercegovina, 1878-1914*.

Robert J. Donia je napisao i knjigu o Radovanu Karadžiću (*Radovan Karadzic. Architect of the Bosnian Genocide*, Cambridge University Press, 2015) u kojoj je dokazao da je on bio ključni kreator genocida provedenog u Bosni i Hercegovini. Također je skupio i objavio knjigu *Iz Skupštine Republike Srpske 1991-1996. Izvodi iz izlaganja poslanika Skupštine Republike Srpske kao dokazni materijal na međunarodnom krivičnom tribunalu u Hagu* (Sarajevo – Tuzla, 2012), u kojoj je pokazao kako je izrasla Republika Srpska i kakve su odluke donošene u toj Skupštini, što je bilo od ključne važnosti za razumijevanje genocida izvršenog u Bosni i Hercegovini i kažnjavanje počinitelja tog zločina.

Donia je svoje radove objavljivao u brojnim zbornicima i časopisima: *Prilozi historiografiji Bosne i Hercegovine (2001-2017)*, Sarajevo: ANUBiH, 2020); Sonja Biserko (ed), *Bosna i Hercegovina: Jezgro velikosrpskog projekta* (Bosnia and Hercegovina: Core of the Great Serbia Project). Beograd: Biblioteka svedočanstvo, 2006, pp. 151-200.; *60 godina od završetka Drugog svjetskog rata: Kako se sjećati 1945. godine: zbornik radova* Sarajevo: Institut za istoriju, 2006, pp. 17-22.; Francis X. Blouin and William G. Rosenberg (eds.), *Archives, Documentation and the Institutions of Social Memory: Essays from the Sawyer Seminar*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2005, pp. 393-401.; *Prilozi* (Contributions), Institut za istoriju, vol. 33 (2004), pp. 221-231.; *Journal of the International Institute of the University of Michigan*, vol. 11, no. 2-3 (Winter-Spring/Summer 2004), pp. 1-2 and 15.; *Časopis za suvremenu povijest* (Journal of Contemporary History), Zagreb: Hrvatski institut za povijest

(Croatian Institute for History), 2004, pp. 71-142.; *Dijalog* (Sarajevo), 2003 (1-2), 215-222.; *Austrian History Yearbook*, vol. 32 (2002), 43-76.; *Nationalities Papers*, vol. 28, no. 2 (June 2000), 351-58.; *Human Rights Review*, vol. 1, no. 2 (January-March 2000), 38-55.; *Dialog* (Sarajevo), vol. 9-10 (1998), 93-102.; *Hercegovina*, vol. 9 (1997), 264-275.; *Transition* (Prague), 3 November 1996.; Bela K. Kiraly and Gale Stokes (eds.), *Insurrections, Wars, and the Eastern Crisis in the 1870s*. New York: Social Science Monographs, 1985, pp. 375-391.; Suad Joseph and Barbara Pillsbury (eds.), *Muslim-Christian Conflicts*. Boulder, CO: Westview, 1978, pp. 185-207.; *Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja*, vol. 63 (1978), 109-121.; *Slavic Review*, vol. 63, no. 2 (Summer 2004), 387-8.; *The American Historical Review*, vol. 108, no. 4 (October 2003), 1248-9.; *Nationalities Papers*, vol. 29, no. 4 (December 2001), 709-10.; *Middle East Studies Association Bulletin*, vol. 34 (2000), 127-8.; *The Journal of Economic History*, December 1994, 935-6.; *East Central Europe*, 1979, 101-103.; *East European Quarterly*, March 1983, 119-20.

Robert J. Donia je uz pomoć kolega, historičara, bibliotekara i arhivista širom svijeta i drugih entuzijasta predano radio na obnovi nestale bibliotečke građe i promovirao ideje bosanskohercegovačkih digitalnih arhiva i biblioteka za 21. stoljeće kao bitnom preduvjetu za rekonstituiranje, a ne samo puko rekonstruiranje podataka iz vrijedne bibliotečke i arhivske građe uništene u ratnom vihoru. Sa vrijednim radovima o Bosni i Hercegovini i Sarajevu svake godine participira u godišnjim kongresima *American Association of Advanced Slavic Studies*. Od 2005. godine sa mladim nastavnicima Katedre za komparativnu književnost i bibliotekarstvo Filozofskog fakulteta u Sarajevu i Fondacijom/Zakladom „Kemal Bakaršić“ Sarajevo pokreće i pruža djelatnu potporu organiziranju bibliotečkog projekta *Međunarodni susreti bibliotekara slavista – International Convention of Slavicist Librarian in Sarajevo (ICSL)*. Taj najznačajniji regionalni informacijsko – bibliotečki skup održavao se od 2005. do 2015. godine i okupio je 1600 eminentnih bibliotekara i informacijskih stručnjaka iz 37 država Amerike, Evrope i Bliskog istoka. Posebno je angažiran na predstavljanju bosanskohercegovačkih izdavačkih projekta u znanstvenim i univerzitetskim krugovima u Sjedinjenim Američkim Državama. Tako je organizirao da se knjiga prof. dr. Mustafe Imamovića *Bosnia and Hercegovina. Evolution of its Political and Legal Institutions* 2006. godine promovira u prestižnom Woodrow Wilson Institute, Washington DC. To je jedini autor iz Bosne i Hercegovine čija je knjiga do sada predstavljena u toj instituciji. Trenutno je okupiran digitalizacijom arhivske građe Haškog tribunala na University of Connecticut - International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY) - Digital Archive Project.

Svojim naučnim radovima dr. Robert J. Donia je postao vodeći inozemni autoritet za historiju Bosne i Hercegovine, za šta je i argument činjenica da brojni doktoranti po američkim i evropskim univerzitetima svoje radove pišu u konsultacijama sa profesorom Donijom. Osim toga, dr. Robert Donija je svojim angažmanom u Bosni i Hercegovini od 1990-ih godina značajno pomogao afirmaciji bosanskohercegovačke historiografije podstičući mlade historičare na primjenu savremenih metoda i modela istraživanja, a svojim naučnim radovima objavljivanim u afirmiranim inozemnim časopisima značajno je doprinio i afirmaciji naše

zemlje. Njegov doprinos širenju istine o dešavanjima u Sarajevu tokom agresije 1992-1995. i opsade grada, njegovo bavljenje cjelovitom historijom grada Sarajeva, podrška brojnim projektima u vezi sa Sarajevom kao i njegova uloga eksperta na Tribunalu u Hagu, svrstali su ga u velikog prijatelja ovoga grada.

Robert J. Donia je svojim istraživačkim radovima i posebno knjigom *Sarajevo. Biografija grada* snažno doprinio promociji historijske istine o Sarajevu kao gradu multietničke tolerancije i antifašističke borbe za slobodu. Posebno je doprinio širenju istine u Evropi i svijetu o otporu građana Sarajeva u vrijeme agresije i opsade grada od 1992. do 1995. godine.

Za svoj rad dr. Robert J. Donia je dobio niz priznanja. Udruženje izdavača i knjižara Bosne i Hercegovine je njegovu knjigu o historiji Sarajeva proglasilo najboljim izdavačkim poduhvatom u Bosni i Hercegovini iz oblasti historiografije u 2007. godini, a Međunarodna liga humanista mu je 2006. dodijelila nagradu Humanista decenije.

Rezultati naučnog istraživanja historije grada Sarajeva i Bosne i Hercegovine motivirali su Udruženje za modernu historiju da predloži prof. dr. Roberta J. Doniju za dodjelu priznanja *Počasni građanin Grada Sarajeva*.

Predsjednik Udruženja

Prof. dr. Husnija Kamberović